



Maatschappelijk
jaarsverslag
2021

Algemeen

In Nederland wonen en werken honderdduizenden arbeidsmigranten voor korte of langere tijd. Zij verdienen het om fatsoenlijk gehuisvest te worden. Voor een heel groot deel van hen is dat ook het geval, maar niet alle huisvesting voldoet.

Daarom is in 2012 in de Nationale Verklaring Huisvesting Arbeidsmigranten door vakbonden, werkgeversorganisaties en overheden al afgesproken dat er één onafhankelijk keurmerk voor huisvesting arbeidsmigranten moest komen. Dat is het keurmerk van Stichting Normering Flexwonen geworden. In 2020 was er bij het begin van de coronacrisis opnieuw politieke aandacht voor de huisvesting van arbeidsmigranten en heeft het Aanjaagteam onder leiding van Emile Roemer het onderwerp stevig geagendeerd. Voor SNF bleef er ondermeer naar aanleiding hiervan ook in 2021 nog volop werk aan de winkel.

Ontwikkelingen in 2021

De 100%-controle en een nieuwe norm

Op 1 september 2021 was het zover, de nieuwe norm werd van kracht. Die nieuwe norm bevatte twee hele grote wijzigingen:

- Jaarlijks voor alle ondernemingen een administratieve inspectie om te controleren of alle locaties worden opgegeven
- 100% controle van alle locaties.

Met deze wijziging verdween het onderscheid tussen het SNF-reguliere register en het SNF-inhuur-register.

Naast deze twee wijzigingen in de methodiek zijn er in 2021 ook een aantal inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd waarvan de belangrijkste zijn: de aanwezigheid van wasmachines voor bewoners (of de mogelijkheid tot het (laten) doen van de was) én eisen aan toezicht en beheer. Bij toezicht en beheer gaat het over bereikbaarheid bij calamiteiten voor bewoners en omwonenden én over onderhoud en staat van de locaties.

Nieuwe software

Om de 100%-controle goed en efficiënt uit te kunnen voeren, was nieuwe software nodig. Daarom is in 2021 het softwaresysteem Informis van Victis ingericht. Dit had heel veel voeten in de aarde. Het systeem heeft heel veel meer mogelijkheden, maar is daarmee ook een stuk ingewikkelder. Dat heeft veel gevergd van de ondernemingen, de medewerkers van SNF, de inspectie-instellingen en de softwareleverancier. Stap voor stap worden zaken verbeterd en worden wensen van ondernemingen gerealiseerd en koppelingen met andere softwaresystemen gemaakt.

Het Aanjaagteam onder leiding van Emile Roemer

In 2020 kwam het Aanjaagteam, een interdepartementaal team onder leiding van Emile Roemer, al met voorstellen om de werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten structureel te verbeteren. De adviezen bevatten naast het onderwerp 'huisvesting' ook 'afhankelijkheid van de werkgever' en 'gezondheid en welzijn'. Hoewel een aantal zaken in afwachting van een nieuw kabinet nog geen vervolg kon krijgen, heeft SNF ook in afstemming met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid de stippen op de horizon gezet. Het gaat om het op termijn hanteren van 15m² gebruiksoppervlakte per arbeidsmigrant en het realiseren van eenpersoons-slaapkamers voor diegene die dat wenst. Ook heeft het Aanjaagteam geadviseerd om het Agrarisch Keurmerk Flexwonen en keurmerk van SNF te integreren. Daar zijn in 2021 stappen in gezet die in 2022 een vervolg moeten krijgen en moeten leiden tot één norm.

Nog meer contacten met gemeenten en provincies

- Met de bestuurlijke klankbordgroep arbeidsmigranten van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is in 2021 een aantal malen gesproken. Er zijn vier onderwerpen gedefinieerd die in de komende tijd verder vorm moeten krijgen: verplichtstelling SNF door gemeenten, uitwisseling van informatie over locaties, publiek-private samenwerking en integratie met AKF.
- Met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Meijerijstad, Pijnacker-Nootdorp, Rotterdam, Vlaardingen, Greenport Aalsmeer, 8 gemeenten rond Alphen aan de Rijn, regio Noord-Holland Noord zijn (kennis-makings)gesprekken gevoerd, zijn presentaties over SNF gehouden of is op een andere manier contact geweest over samenwerking op het gebied van huisvesting van arbeidsmigranten.
- Eind 2021 zijn met de gemeente Waadhoeke en met de gemeente Someren de eerste convenanten getekend waarbij het verplichtstellen van SNF en het uitwisselen van gegevens over locaties centraal staat.
- In 2020 en 2021 is door de bestuursleden van SNF met gedeputeerden van alle provincies overleg gevoerd over huisvesting arbeidsmigranten en de mogelijkheden die SNF biedt.
- Door SNF is tevens deelgenomen aan Conferentie huisvesting arbeidsmigranten Zuid-Holland, aan het Bestuurlijk Platform Arbeidsmigratie, aan de Regiotafels in De Peel, West Brabant, Hart van Brabant, Noordoost-Brabant en Stedelijk gebied Eindhoven, aan de Statenontmoeting Zuid-Holland, aan seminar Arbeidsmarkt van Morgen en aan het Meatcafé van het Centraal Orgaan voor de Vleessector (COV).

Extra maatregelen om SNF te verbeteren

- Mede naar aanleiding van diverse publicaties in de media over misstanden en ongewenste huisvestings-situaties in Nederland is er veel extra contact onderhouden met het ministerie van Binnenlandse zaken, ministerie Sociale zaken en werkgelegenheid en met diverse ketenpartners zoals uitzendkoepels, vakbonden, gemeenten, provincies en de Nederlandse Arbeidsinspectie (tot 31-12-2021 Inspectie SZW). SNF heeft in deze situaties steeds snel laten controleren of er sprake was van bedrijven met het keurmerk, of er sprake was van overtredingen en heeft, waar nodig, gepaste maatregelen getroffen.
- In 2021 zijn er tweemaal wijzigingen in de norm en reglementen doorgevoerd. Op 1 juni zijn de inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd met name wasmachines, toezicht en beheer en een aantal kleine onduidelijkheden in de norm. Per 1 september is de 100%-controle en administratieve inspectie van de locaties in de norm opgenomen.

Corona

In 2021 kampte de wereld nog steeds met corona. Ook arbeidsmigranten kregen er mee te maken, evenals hun werkgevers en huisvesters. Dat betekende vaak dat flexibiliteit nodig was van inspecteurs en ondernemingen om inspecties te realiseren. Administratieve controles gingen nog steeds vaak op afstand. De inschatting is dat dit voorlopig nog wel even zo zal blijven.

Communicatie

- Begin 2021 heeft SNF een communicatiecampagne via social media uitgerold gericht op gemeenten. In een video gaven voorzitter en accountmanager SNF toelichting op de inspecties van SNF en het voordeel dat gemeenten hiermee kunnen doen.
- Via social media is actiever gecommuniceerd. Twitter wordt gebruikt om berichten te versturen en SNF heeft een bedrijfspagina op LinkedIn.
- SNF is actief partner van de campagne 'Arbeidsmigratie Werkt'. SNF ondersteunt via social media de uitingen van de campagne en levert ook een financiële bijdrage.
- In 2021 heeft SNF nieuwsbrieven uitgebracht met informatie voor de geregistreerde ondernemingen.

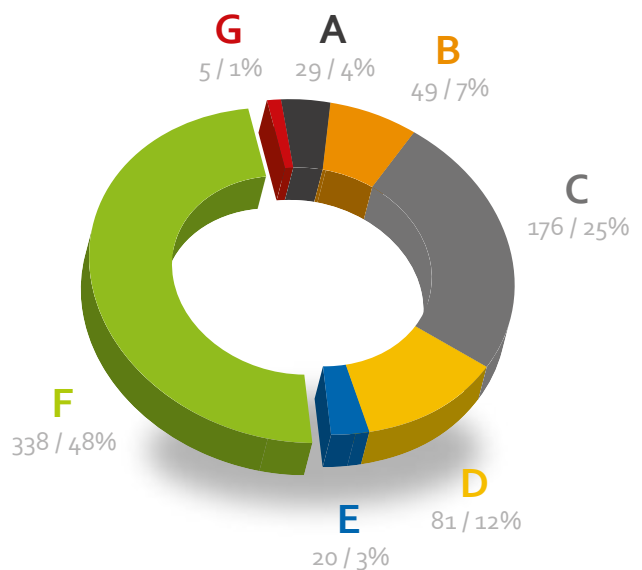
Deelnemers

Het keurmerk is te behalen door ondernemingen waarvan de huisvesting voor arbeidsmigranten aan de eisen voldoet. Dat zijn uitzendbureaus, agrarische ondernemingen, huisvesters en anderen.

Ondernemers in de uitzendbranche en in de agrarische sector open teelten en glastuinbouw die het SNF-keurmerk bezitten, mogen binnen de andere voorwaarden die daar ook voor gelden, inhoudingen voor huisvesting doen op het wettelijk minimumloon.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit Koos Karsen (voorzitter), Alfons Morssink (penningmeester) en Marcel Nuyten (lid).



Toelichting

- A geen werkgever AG
- B werkgever AG
- C werkerterrein huisvesting
- D werkerterrein land- en tuinbouw
- E werkerterrein overig
- F werkerterrein uitzendenden
- G werkerterrein vleesverwerkende industrie

Feiten en cijfers 2021

Inspecties

Ondernemingen worden jaarlijks geïnspecteerd door onafhankelijke inspectie-instellingen. De inspectie-instellingen zijn door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd voor het uitvoeren van SNF-inspecties. De Raad voor Accreditatie is een door de overheid ingesteld zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat toezicht houdt op certificatieschema's en op de inspectie-instellingen die de controles hierop uitvoeren.

Tot 1 september 2021 werd bij de jaarlijkse inspectie een steekproef van een vooraf vastgesteld minimum-aantal locaties bezocht. De locaties werden, in verband met de privacy van de bewoners, de dag van tevoren bekend gemaakt aan de onderneming. Bij major-tekortkomingen volgde een herkeuring van een zelfde aantal locaties, deels de eerder bezochte locaties, deels nieuwe. Dit om te controleren of fouten niet alleen op de bezochte locaties, maar op andere locaties ook zijn hersteld.

Bij major-tekortkomingen bij de herkeuring volgde schorsing en bij onvoldoende herstel verwijdering uit het register (doorhaling).

- In 2021 werden de inspecties uitgevoerd door vijf geaccrediteerde inspectie-instellingen: Bureau Cicero BV, Normec Fair Labour Certification BV, TÜV Nederland, SKW Certificatie BV en Normec VRO BV.
- 37 inspecteurs voerden de inspecties, de locatie-inspecties dan wel de administratieve inspecties, voor SNF uit
- In totaal 90 ondernemingen zijn uitgeschreven uit het register. Het overgrote deel op eigen verzoek of vanwege bedrijfsbeëindiging, zo'n 10% omdat niet aan de SNF-eisen werd voldaan.
- In 2021 zijn ruim 3.100 locaties geïnspecteerd voor een reguliere inspectie, herinspectie en/of een gericht aanvullende inspectie.



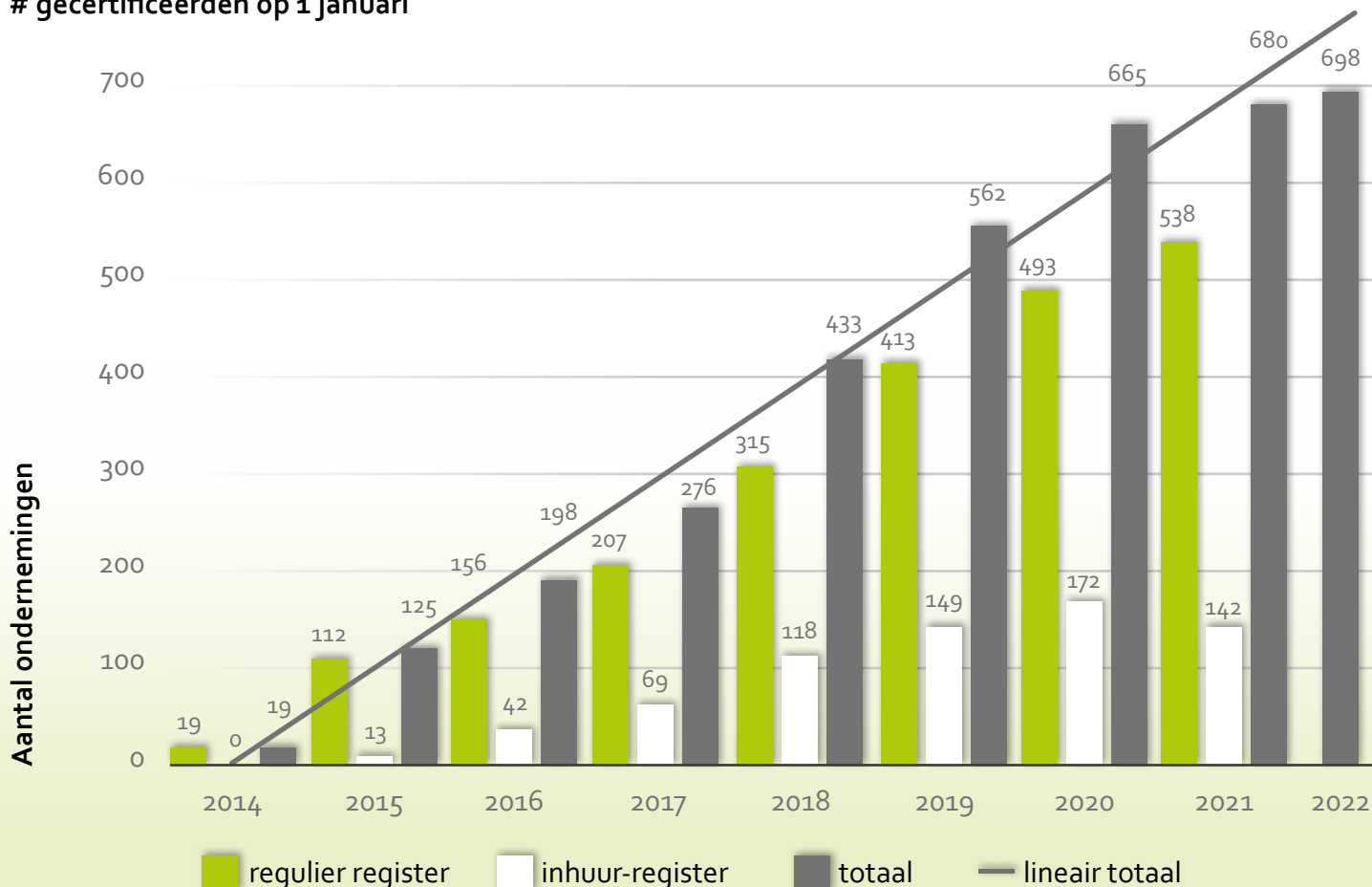
Klachtenafhandeling

- 93 klachten zijn in 2021 in behandeling genomen. De afkomst van de klachten is als volgt verdeeld:
 - 80 van bewoners
 - 5 na melding in media
 - 8 door andere partijen
- 32 meldingen werden gedaan met onduidelijke klachten of over niet bij SNF geregistreerde ondernemingen, waardoor SNF geen verdere actie heeft kunnen ondernemen.
- 8 meldingen gingen over arbeidsomstandigheden (geen SNF-normkwesties). Deze doorverwezen naar de betreffende instanties.
- In 31 gevallen is het klachtadres meegenomen tijdens de eerstvolgende mogelijkheid voor reguliere inspectie in 2021.
- Na bespreking en raadpleging van het College van Deskundigen zijn er in totaal 4 gerichte aanvullende inspecties (spoedinspecties) uitgevoerd.
- Nog eens 10 signalen worden meegenomen tijdens de reguliere inspectie in 2022.
- Bij de overige signalen heeft SNF dit op een andere wijze afgehandeld.

De toename van het aantal klachten in 2021 ten opzichte van 2020 (48) en 2019 (16) heeft mogelijk te maken met de toenemende bekendheid van SNF, meer publicaties in de media en betere informatie van SNF via de website in het Pools en Engels en wellicht de corona-situatie waardoor er meer zorg was over hygiëne.

Ontwikkeling van het aantal geregistreerde ondernemingen van 2013-2021

gecertificeerden op 1 januari

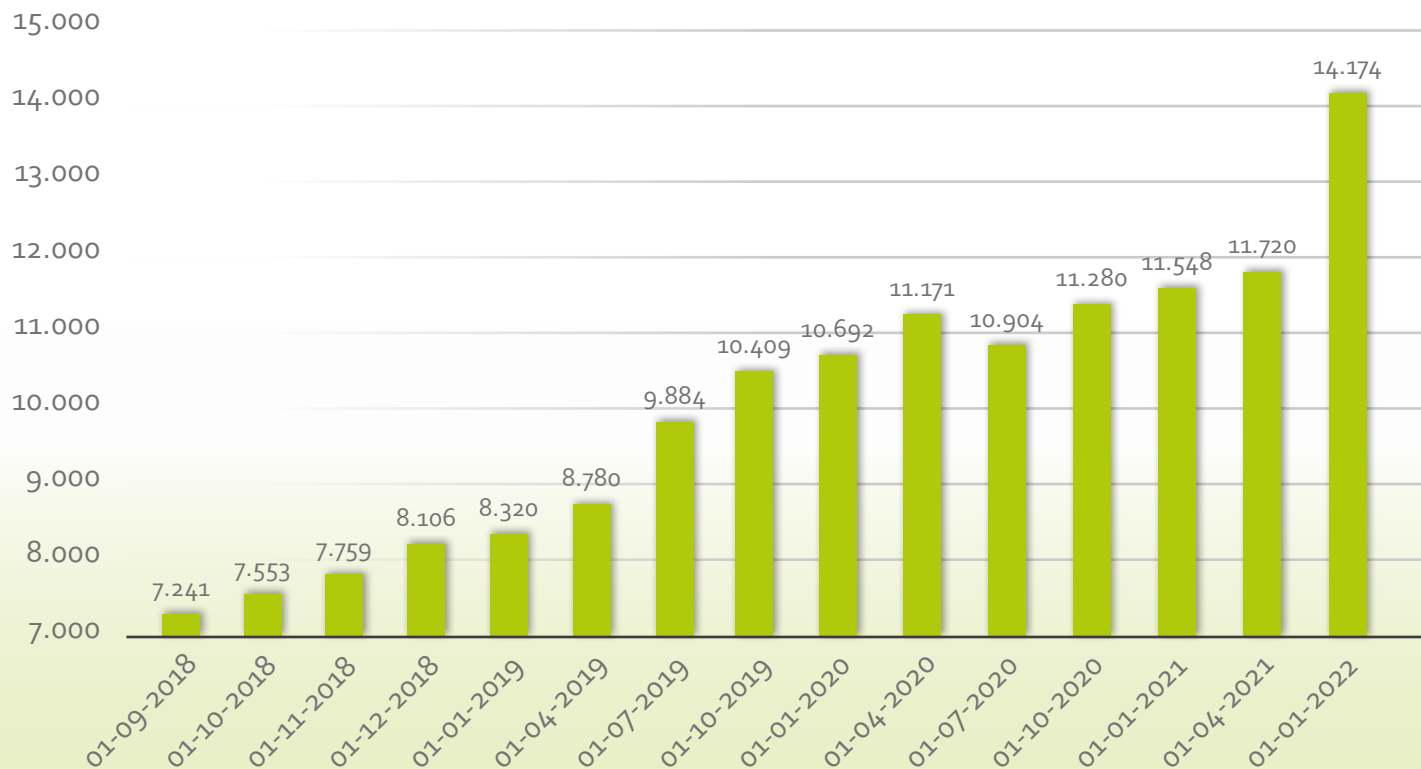


Onderverdeling per categorie (op 31-12-2021)

1 tot 5 locaties	304	ondernemingen
6 tot 10 locaties	75	ondernemingen
11 tot 20 locaties	94	ondernemingen
21 tot 50 locaties	121	ondernemingen
51 tot 100 locaties	56	ondernemingen
100+ locaties	48	ondernemingen
Totaal	698	ondernemingen

Informatie uit het locatieregister op 31-12-2021

Aantal verschillende locaties ingevoerd in het locatieregister



Er is een groot verschil te zien tussen het aantal locaties in april 2021 en januari 2022. Hiervoor zijn meerdere redenen:

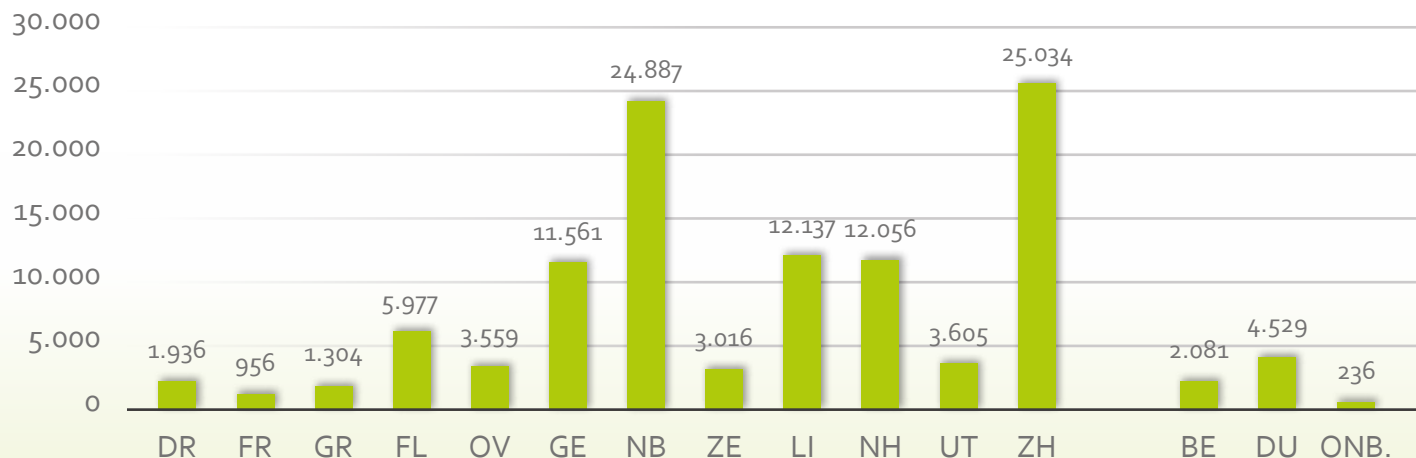
- Het aantal deelnemers aan SNF is verder gegroeid en daardoor is het aantal locaties gestegen.
- In de zomer van 2021 is een nieuw locatieregister geïntroduceerd dat ook gebruikt moet worden bij inspecties en zijn ondernemingen diverse keren aangespoord dit register volledig in te vullen.
- Per 1 september 2021 is een jaarlijkse administratieve inspectie verplicht geworden. Deze inspectie heeft tot doel om te controleren of alle locaties worden opgegeven.
- Hoewel er verschillende geautomatiseerde checks zijn om 'dubbelingen' in het locatieregister te voorkomen, zitten die er waarschijnlijk nog wel in. Deels omdat de ondernemingen nog niet alles hebben bijgewerkt, deels omdat de handmatige controles nog niet allemaal zijn uitgevoerd. Overigens was er in het oude locatieregister zeker ook sprake van dubbelingen.

Totaal capaciteit bij SNF-geregistreerde locaties

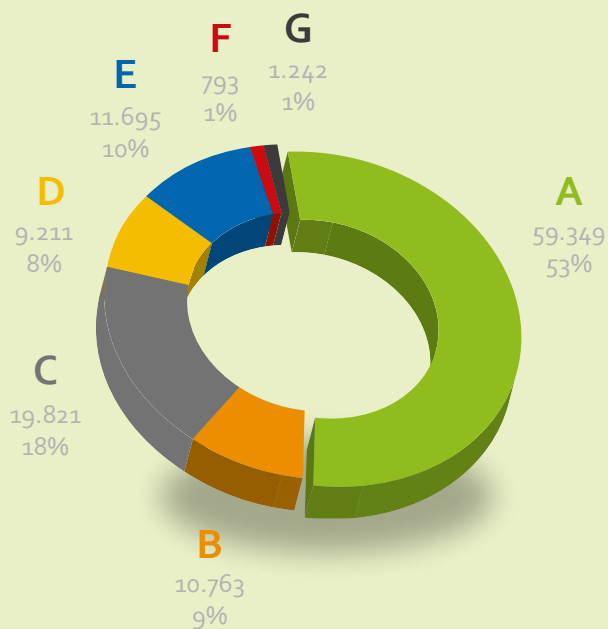


Voor toelichting op het grote verschil in capaciteit tussen april 2021 en januari 2022 zie vorige pagina.

Verdeling capaciteit over provincies



Verdeling capaciteit over de huisvestingsvormen

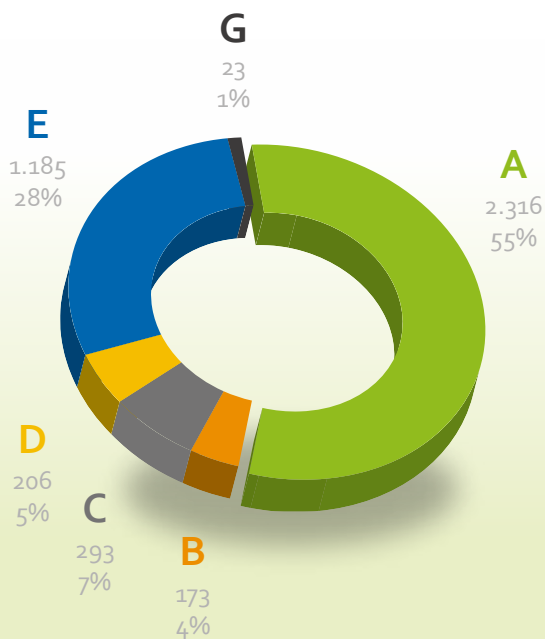


Toelichting

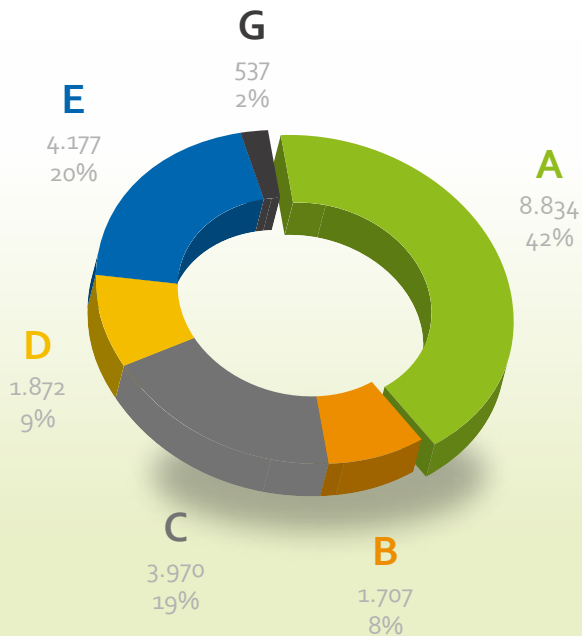
- A** reguliere woning
- B** hotel / pension
- C** wooneenheden in gebouwencomplex
- D** woonunits
- E** huisvesting op recreatieterrein
- F** campus
- G** onbekend

Verdeling capaciteit per woonvorm per regio

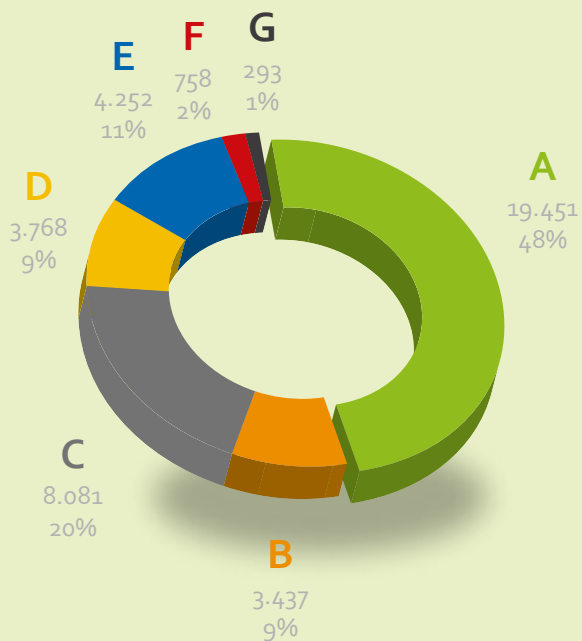
Noord
Groningen, Friesland, Drenthe



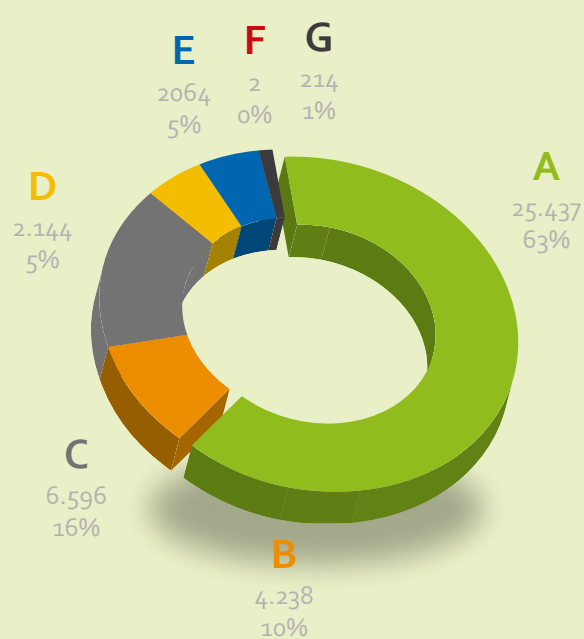
Oost
Overijssel, Gelderland, Flevoland



Zuid
Zeeland, Noord-Brabant, Limburg



West
Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht





Stichting
Normering
Flexwonen



www.normeringflexwonen.nl